

A mésztufa völgyek ékköve

Jó néhány évfolyammal ezelőtt *Maorik a Mecsekben* címmel mutattam be a Nyugati-Mecsek festői hangulatú szűk szurdokvölgyét, a Melegmányi-völgyet és az annak mélyén évezredek alatt felépült, a felszínre törő zubogó karsztvizeket látványos vízesésekkel felszabdalo, szétporlasztó mésztufagátak (tetaratták) varázslatos világát. Azt azonban akkor nem említettem, hogy a természeti élményen túl – ahogy a Mecsekben oly sok esetben – a völgyben tett barangolásunk végére egy Árpád-kori templom teheti fel a kulturális koronát.

A mánfai templom csodálatos emléke az Árpád-kori települési templom építészetünknek. Egyszerű falusi mesteremberek építették, nagyobb részt a patak által összehordott mederhordalék kőzetanyagát felhasználva, majd ezt bővítették tovább az évszázadok során.

A legkorábbi időkben egy egy hajós, félköríves, torony nélküli kis templom épült, majd a 13. században jelentős későromán átépítés történt. 11 méteresre nyújtották meg kelet felé az addig 6,5 méteres hajót, sekrestye is épült, illetve akkor állították fel a négy emelet magasságú, de az épületől elkülönülő tornyot is. A templomot ezenkívül kváderkövekből kerítőfállal vették körül. A 14-15. században már a gótika jegyében építették tovább, ekkor kapta a támpilléreit és a csúcsíves bejáratát is.

Érdekes módon a templom a Hódoltság időszakát viszonylag épségben élte túl, míg az annak helyet adó Monaj települést teljesen elpusztították a törökkori csatározások.

A templomról szóló legenda szerint a lassan omladozó, leromló szentélyt

véletlenül találta meg a vén hársfák lombozatának rejtékén, az addigra már újjáépült Mánfa község gulyájának őrzője, aki elkódorgott bikáját kereste éppen, amikor furcsa harangzúgásra lett figyelmes. A sűrű növényzetbe keveredett jószág farka beakadt a foszladozó, de még ép harangkötélbe és azt rángatva kongatta a románkori templom öreg harangját.

Hogy a mese igaz vagy sem, talán nem is lényeges. Ami viszont kiválóan összefoglalja a mánfai románkori templom lényegét, azt az 1930-as évek helyreállítási munkáit vezető építésztől, Gosztonyi Gyulától érdemes szó szerint idézni: *„Nem katedrális, nem műkincsek kalauza, nem stílustörténeti vitákat támasztó szenzáció, csupán egy új életet kezdő nép életének, lelkének megnyilvánulása, akarásának dokumentuma, a középkori kőszenzációk tengerében apró kőbalmaz, de az életet adó mecseki rengeteg honfoglaló népnek egyszerű, cseppnyi életében mégis minden elképzelhető tülszárnyaló kőcsoda.”*

Szöveg és kép: Nagy László

A Mecsek derekáról induló két mésztufagátas-vízeséses szurdokvölgy – a Nagy-Mély-völgy és a Melegmányi-völgy – közül bármelyiket is válasszuk, egyformán a Mánfa község határában, több mint 200 éves ezüsthárs árnyékában álló románkori templomhoz jutunk.

Az elsőként az 1930-as években helyreállított Sarlós Boldogasszony títulusú istenházát utoljára 1973-1975 között renoválták egy alapos régészeti kutatást követően, így ebben a formájában láthatjuk ma is.

A Melegmányi-völgy irányából érkező kis Baranya-patak hordalékteraszára épült templom keletkezését a 12. századra teszik a kutatók, de az építés pontos idejét nem ismerjük. Csak az országban máshol még épen fennmaradt románkori templomok építészeti, tipológiai azonosságaiából lehet következtetni a korára.

A templomállítási helyszínválasztása is érdekes, mert patak völgy mélyére ritkán építettek szentélyeket, leginkább kiemelkedésekre, dombtetőkre állították őket. A magányossága viszonylag könnyen magyarázható, hiszen a mai Mánfa település a törökkori pusztítások után már kissé távolabb épült fel, míg Mánfa elődje, a templomnak is helyet adó Monaj éppen itt a patakparton terült el.

A völgytalpi fekvést minden bizonnyal a közlekedési utak csomópontja indokolta, aminek fontosságát egy a közelben megtalált római kori útjelzőkő is alátámaszt. Már az ókorban is jelentős útvonalak haladhattak erre.

Sulyok Ferencet választották meg a FAGOSZ új elnökének

Tisztújító közgyűlést tartott a szakmai szövetség

Tisztújító közgyűlést tartott a FAGOSZ május 7-én az Erdészeti Információs Központban, ahol a 2019-2023 közötti ciklusra a tagság 8 fős új elnökséget választott. Az elnök **Sulyok Ferenc**, a KEFAG Zrt. vezérigazgatója lett. A közgyűlések szokásos menete szerint a tagság megválasztotta a lebonyolításhoz szükséges tisztségviselőket, majd a titkárság beszámolt a 2018/2019. évi tevékenységi és pénzügyi tettekről és tervekről, mely beszámolókat a tagság elfogadta. Ezt követően a közgyűlés módosította a Szövetség alapszabályát, hogy a továbbiakban 13 helyett 8 fős legyen az elnökség. **Dr. Jung László** (Egererdő Zrt. vezérigazgatója), a 2015-2019. ciklus elnöke röviden visszatekintett ezen időszakra és értékelte a FAGOSZ jelentőségét, megköszönte a titkárság munkáját, majd a 13 fős elnökség nevében a mandátum lejártával lemondott. A FAGOSZ új vezetősége: elnök: **Sulyok Ferenc**, KEFAG Zrt., vezérigazgató, alelnök: **Dr. Jung László**, vezérigazgató, EGERERDŐ Zrt., alelnök: **Kardos József**, ügyvezető igazgató, KARDEX Kft., tag: **Jarabek Szabolcs**, ügyvezető igazgató, BEK-Holz Kft., tag: **Seregi Barnabás**, vezérigaz-

gató-helyettes, ERDÉRT-TUZSÉR Zrt., tag: **Mihályfalvy István**, vezérigazgató, ERDŐSZÖV Zrt., tag: **Dr. Pásztor Zoltán**, igazgató, Soproni Egyetem, TEKK/NRRC, tag: **Palaczki Gábor**, ügyvezető igazgató, Dunaker Kft.

Forrás: **FAGOSZ**

https://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/sulyok_ferenc_fagosz_elnok

◆◆◆

Uniói szakemberek ismerkedtek a magyar erdőgazdálkodással

Értékeltek az EU Erdészeti Stratégiája megvalósításának eddigi eredményeit

Szombathelyen tartotta a fenntartható erdőgazdálkodással kapcsolatos konferenciáját az Európai Unió régióinak érdekérvényesítő szervezete, a Régiók Európa Bizottsága Természeti Erőforrások Szakbizottsága. Az 50 uniós és hazai szakember részvételével tartott rendezvényen értékelték az EU Erdészeti Stratégiája megvalósításának eddigi eredményeit, és a hangsúlyozták a stratégia megújításának fontosságát a 2020 utáni időszak erdőgazdálkodási feladatainak kellő megalapozása érdekében. Az Agrárminisztérium képviselőjében **dr. Juhász Anikó** agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkár ismertette a BIOEAST együttműködést, amit a Közép-Kelet-Európai EU tagországok indítottak a közös kutatási és innováció projektek kidolgozására. Sze-

pesi **András**, az Erdőgazdálkodási Főosztály munkatársa a hazai erdőgazdálkodást és a magyar Nemzeti Erdőstratégiát mutatta be a hallgatóságnak, kitérve Vas megye erdőgazdálkodásának sajátosságaira is. A szemináriumon elhangzottak gyakorlati példákon keresztül történő megerősítését szolgálta a Szombathelyi Erdészeti Zrt. Sárvári Igazgatósága által szervezett terepi bemutató, ahol a résztvevők megismerhették a több erdészgeneráció összehangolt munkájának eredményeként kialakult erdőképet és a gazdálkodás csúcstermékeként születő tölgy faanyag nevelésének lépéseit, a szaporítóanyag-gazdálkodástól a termőhely-értékelésen keresztül az innovatív erdőnevelési eljárásokig.

Forrás: **AM Sajtóiroda**

https://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/unios_szakemberek_magyar_erdogazdasag

◆◆◆

Elérhetőek a legfrissebb erdészeti adatok a NÉBIH honlapján

Éves és idősoros statisztikák

Tájékoztatjuk az érintett szakembereket és az érdeklődőket, hogy a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal honlapján elérhetőek a hazai erdők legfontosabb éves, illetve idősoros statisztikai adatai. A közzétett szám adatok az Országos Erdőállomány Adattárból, az Országos Erdőtűz Adattárból, valamint az Erdőgazdálkodói Nyilvántartásból származnak.

Forrás: **NÉBIH EI**

https://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/legfrissebb_nebih_adatok_erdeszeti

HASZNÁLJA TAGSÁGI KÁRTYÁJÁT!

Az Országos Erdészeti Egyesületben fennálló tagságot 2012-től tagsági kártya igazolja. Az OEE-kártya tulajdonosa egyre több kedvezményt vehet igénybe a különböző vásárlási lehetőségektől kezdve a vadászházi szállásokig. Az aktuálisan elérhető kedvezmények listája a **www.oee.hu** oldalon olvasható, évente egy alkalommal az *Erdészeti Lapok* is közli.

Az Egyesület vezetése a kártya használatára biztat minden egyesületi tagot! A kedvezményrendszer igazi értékét, minél szélesebb körű elfogadottságát a rendszeres kártyahasználat alapozza meg. A kártya névre szól, sorszámmal és vonalkóddal van ellátva, az Egyesület titkársága évente érvényesíti. A 2019-re szóló érvényesítő matrikát azok a tagok kapják meg az *Erdészeti Lapokon* keresztül, akik határidőre eleget tesznek az adott évre vonatkozó tagdíjfizetési kötelezettségüknek.

A kedvezményrendszerről és a tagsági kártyával kapcsolatos bármely kérdésben felvilágosítás kérhető az Egyesület titkárságán (titkarsag@oee.hu, 06 1 201 6293) vagy a helyi csoportok titkárainál.

Partnereink:

TEREPRE TEREMTVE. STIHL. ÉS KÉSZ.

A STIHL nagy teljesítményű motoros kaszáit kimagasló erejük és megbízhatóságuk teszi az erdők tisztítását, a füves területek nyírását és egyéb erdőápolási munkákat végzők kedvelt munkaeszkövévé.

[STIHL.HU](https://www.stihl.hu)

A person wearing a grey long-sleeved shirt, dark pants, a black harness, and a full orange protective helmet with a clear face shield is using a STIHL brushcutter. The brushcutter has a large orange protective shield and a silver cutting head. The person is standing in a field of tall grass and weeds, with a blue sky and trees in the background.

STIHL